

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO

**Į S A K Y M A S
DĖL PURKŠTUVŲ TIKRINIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2001 m. birželio 19 d. Nr. 199

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. vasario 22 d. nutarimu Nr. 192 „Dėl Lietuvos pasirengimo narystei Europos Sąjungoje programos (Nacionalinė ACQUIS priėmimo programa) teisės derinimo priemonių ir ACQUIS įgyvendinimo priemonių 2001 metų planų patvirtinimo“ priemonės kodas 3.4.2.7.-T-B19 (Žin., 2001, Nr. [18-554](#)) ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio, aplinkos ir sveikatos apsaugos ministrų 1999 m. gegužės 7 d. įsakymu Nr. 196/134/225 patvirtintų Augalų apsaugos priemonių naudojimo taisyklių 72 punktu (Žin., 1999, Nr. [45-1454](#)),

T v i r t i n u Purkštuvų tikrinimo taisykles (pridedamos).

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

KĘSTUTIS KRISTINAITIS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2001 m. birželio 19 d.
įsakymu Nr. 199

PURKŠTUVŲ TIKRINIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

TAISYKLIŲ PASKIRTIS

1. Purkštuvų tikrinimo taisyklės (toliau – taisyklės) nustato traktorinių pakabinamų, prikabinamų, uždedamų ir savaeigių vamzdinių bei ventiliatorinių augalų purkštuvų (toliau – purkštuvų) techninių tikrinimų ir apžiūrų tvarką bei kontrolę ir jų atlikimo būdus.

2. Techniniai tikrinimai vykdomi naujiems ir pertvarkytiems purkštuvams, o techninės apžiūros ir kontrolė – naudojamiems purkštuvams. Šios taisyklės taikomos visiems fiziniams ir juridiniams asmenims, gaminantiems, įvežantiems, parduodantiems, pertvarkantiems ir naudojantiems 1 punkte nurodytus purkštuvus.

VARTOJAMOS SĄVOKOS

3. Šiose taisyklėse vartojamos sąvokos:

Augalų apsaugos priemonės – veikliosios medžiagos ir preparatai, turintys vieną ar daugiau veikliųjų medžiagų, supakuoti tokia forma, kokia pateikiami naudotojui, skirti augalų apsaugai nuo ligų, kenkėjų ir piktžolių, bei augimo regulatoriai.

Pertvarkyti purkštuvai – purkštuvai, kurių standartinė (gamyklinė) konstrukcija yra pakeista.

Įvežami purkštuvai – purkštuvai, kurie pagaminti ir įvežami į Lietuvą iš užsienio.

Darbinis plotis – apipurškiamas plotis, kurį tirpalu padengia purkštuvų vieno pervažiavimo metu.

LST EN – Lietuvos standartas, suderintas su Europos Sąjungos direktyvomis.

LST ISO – Lietuvos standartas, suderintas su tarptautiniais ISO reikalavimais.

Rezervuaras – purkštuvų talpykla, kurioje laikomas purškimo tirpalas.

Operatorius – asmuo, atliekantis purškimo darbus.

Tirpalas – paruoštas purkšti skystas mišinys.

Išpurškiamų lašelių sklaidos koeficientas – išpurkštų tirpalo lašelių tolygaus pasiskirstymo paviršiuje procentinė reikšmė.

Vibracija – nepageidaujami mechanizmų ar jų dalių judesiai arba virpesiai.

Slėgio stabilumas – nekintančio slėgio išlaikymas vamzdyje, nekeičiant siurblio apsisukimų ar kitų slėgį įtakančių faktorių, purkštuvui purškiant.

TAISYKLIŲ VYKDYMAS

4. Purkštuvų techninius tikrinimus, technines apžiūras ir kontrolę pagal savo kompetenciją vykdo Valstybinė augalų apsaugos tarnyba, Valstybinė mašinų bandymų stotis, Lietuvos žemės ūkio inžinerijos institutas ir įgalioti rajonų žemės ūkio skyrių žemės ūkio technikos valstybinės priežiūros inžinieriai – inspektoriai arba oficialios ar oficialiai pripažintos institucijos.

BENDRIEJI REIKALAVIMAI

5. Parduoti ir naudoti galima tik tuos purkštuvus, kuriems išduoti nustatyto pavyzdžio purkštuvų pažymėjimai (toliau – pažymėjimai) (1 priedas).

6. Pažymėjimai galioja 3 metus nuo išdavimo arba pratęsimo dienos.

7. Pažymėjimai pratęsimi atlikus purkštuvų technines apžiūras arba pertvarkius purkštuvus.
8. Purkštuvų techninio tikrinimo išimtys gali būti taikomos tik naujiems ES sertifikatus turintiems purkštuvams.
9. Pertvarkyti purkštuvai turi būti techniškai patikrinti – jiems pratęsimas arba išduodamas pažymėjimas.
10. Purkštuvo pažymėjimas gali būti anuluotas įgaliotų rajonų žemės ūkio skyrių žemės ūkio technikos valstybinės priežiūros inžinierių – inspektorių arba oficialių ar oficialiai pripažintų institucijų, jei purkštuvai, jį naudoję, neatitinka šiose taisyklėse nurodytų reikalavimų.
11. Purkštuvai turi būti pažymėti gaminančios organizacijos simboliu, kurį žymi gamintojas.
12. Naujų purkštuvų techninio tikrinimo išlaidas apmoka gamintojai arba pardavėjai, o pertvarkytų purkštuvų techninio tikrinimo ir naudojamų purkštuvų techninių apžiūrų išlaidas – savininkai nustatyta tvarka.

NAUJŲ IR PERTVARKYTŲ PURKŠTUVŲ TECHNINIS TIKRINIMAS

13. Naujiems ir pertvarkytiems purkštuvams, kurie atitinka šiose taisyklėse nurodytus techninius reikalavimus, Valstybinė mašinų bandymų stotis išduoda arba pratęsia pažymėjimus, juos registruoja, suteikia įvežamų purkštuvų techninio tikrinimo išimtis.

NAUDOJAMŲ PURKŠTUVŲ TECHNINĖ APŽIŪRA

14. Lietuvos žemės ūkio inžinerijos institutas metodiškai vadovauja naudojamų purkštuvų techninių apžiūrų atlikimui ir ruošia tam reikiamas rekomendacijas.
15. Purkštuvų technines apžiūras organizuoja ir atlieka, pažymėjimus išduoda arba pratęsia įgalioti rajonų žemės ūkio skyrių žemės ūkio technikos valstybinės priežiūros inžinieriai – inspektoriai arba oficialios ar oficialiai pripažintos institucijos pagal šių taisyklių reikalavimus.

II. REIKALAVIMAI PURKŠTUVŲ KONSTRUKCIJAI

ŽYMĖJIMAS

16. Purkštuvai privalo turėti aiškų ir neišblunkantį žymėjimą pagal LST EN 907 5.2 punkto reikalavimus.

SAUGUS NAUDOJIMAS

17. Purkštuvai turi būti sukonstruoti pagal LST EN 907 reikalavimus taip, kad jų eksploatacija būtų saugi.
18. Visi purkštuvai privalo turėti išsamią naudojimo instrukciją lietuvių kalba. Instrukcijoje turi būti aprašytas veikimo principas, naudojimo, remonto ir aplinkosaugos reikalavimai, nurodytos asmens apsaugos priemonės ir jų ypatumai, taip pat atsarginių detalių sąrašas. Instrukcijoje turi būti aiškūs ir nuoseklūs nurodymai, kaip teisingai reguliuoti purkštuvus. Jie turi atitikti LST ISO 3600 reikalavimus.
19. Prieš pradėdant naudoti purkštuvus, būtina juos išbandyti, vietoj tirpalo naudojant švarų vandenį.

PURKŠTUVO SIJOS

20. Purkštuvų sijos turi būti sukonstruotos pagal LST EN 907 4.4 punkto reikalavimus.

REZERVUARAS

21. Purkštuvų rezervuaras turi būti sukonstruotas pagal LST EN 907 4.5 punkto reikalavimus.

VENTILIATORIUS

22. Ventilatorius turi būti sukonstruotas pagal LST EN 907 4.8 punkto reikalavimus.

VALYMAS

23. Purkštuvų konstrukcija turi užtikrinti saugų jo išvalymą ir atitikti aplinkos apsaugos ir darbo saugos reikalavimus.

24. Purkštuvai turi turėti talpyklą švariam vandeniui, kad po darbo lauke būtų galima išplauti rezervuaro vidų bei visas kitas purkštuvo dalis ir panaudotą vandenį išpurkšti tame pačiame lauke.

25. Purkštuvai privalo turėti sklendę, kad, remontuojant siurbį ir vamzdynus, tirpalas nenutekėtų iš rezervuaro.

III. REIKALAVIMAI PURŠKIMO KOKYBEI

26. Purkštuvai turi būti sukonstruoti taip, kad išpurškiamas tirpalas pasiskirstytų tolygiai.

SIURBLYS

27. Purkštuvo siurblys tirpalą į purkštukus ir hidraulinį maišytuvą turi tiekti tolygiai ir užtikrinti lauko purkštuvų ne mažesnę kaip 0,5 MPa (5 bar) slėgį, o sodų purkštuvų – 1,5 MPa (15 bar).

28. Slėgio kitimas vamzdyne neturi viršyti ± 10 proc. nustatyto slėgio reikšmės. Oro slėgis pulsavimų išlyginimo įtaise turi būti nuo 1/3 iki 2/3 darbinio slėgio.

PURKŠTUKŲ SIJA

29. Purškimo metu sija turi būti lygiagreti dirvos paviršiui.

30. Purkštukų sijos judėjimo bendras laisvumas pirmyn ir atgal neturi viršyti 5 proc. darbinio purkštuko sijos ilgio.

31. Išpurškiamas tirpalas neturi patekti ant purkštuvo dalių.

32. Slėgio skirtumas matuojant valdymo pulte ir ties purkštukais neturi viršyti 0,03 MPa (0,3bar).

33. Slėgis skirstomajame vamzdyne negali viršyti 5 proc. nustatyto slėgio, nesvarbu, koks rekomenduojamas darbinis slėgis.

34. Sija turi būti sukonstruota taip, kad tirpalą būtų galima išpurkšti tolygiai. Per purkštukus išpurškiamų lašelių sklaidos skersinio pasiskirstymo variacijos koeficientas neturi viršyti 15 proc., kai purkštukų sijos aukštis ir atstumas tarp purkštukų yra toks, kokį nurodė gamintojas.

35. Purkštukų sijos galuose privalo būti apsaugos, kad kritinių svyravimų metu jos būtų apsaugotos nuo atsitrengimo į dirvos paviršių.

PURKŠTUKAI

36. Purkštukai ant sijos turi būti vienodi ir sukonstruoti taip, kad tirpalas būtų išpurškiamas tolygiai ir būtų galima keisti išpurškimo normą parenkant skirtingus antgalius.

37. Sodų purkštuvams vieno tipo purkštukų naudoti nebūtina, tačiau reikalaujama, kad būtų išlaikyta purkštukų išdėstymo simetrija abiejose pusėse.

38. Purkštuvo instrukcijoje turi būti nurodyti duomenys apie purkštukų našumą, priklausantį nuo slėgio.

39. Purkštukai turi būti atitinkamai paženklinėti, kad būtų galima lengvai nustatyti kiekvieno purkštuko tipą, dydį, purškimo kampą ir našumą.

40. Išpurškiamo tirpalo kiekio netolygumas įvairiuose purkštukuose neturi viršyti ± 5 proc. vidutinės reikšmės. Jis nustatomas pagal LST ISO 5682-2: 1998 reikalavimus.

FILTRAS

41. Purkštuvo filtravimo sistema turi užtikrinti patikimą purškimą.

42. Filtras prieš siurblių turi būti sumontuotas taip, kad būtų patogų jį išvalyti ir pakeisti.

43. Slėgio vamzdynas privalo turėti ne mažiau kaip vieną filtrą, kurį lengva išvalyti ir pakeisti. Filtrų, esančių siurblio slėgio vamzdyne, akučių dydis turi būti mažesnis už mažiausią naudojamų tam purkštuve purkštukų skylių skersmenį.

MAIŠYMAS

44. Purkštuvų maišymo įranga turi užtikrinti kokybišką augalų apsaugos priemonių (toliau – preparatų) ir skiediklio (vandens) sumaišymą.

45. Purškimo metu turi veikti maišytuvas ir jo kontrolės įtaisas (jeigu purkštuvas skirtas preparatams, kuriems pagal naudojimo instrukciją reikalingas maišymas purškimo metu).

IV. IŠPURŠKIMO NORMOS KONTROLĖ

46. Purkštuvai turi būti sukonstruoti taip, kad būtų galima lengvai kontroliuoti išpurškiamo tirpalo normą.

MANOMETRAS

47. Manometras turi tiksliai ir patikimai rodyti nustatytą slėgį sistemoje, didžiausia paklaida neturi viršyti $\pm 0,02$ MPa (0,2 bar).

48. Manometrų matavimų ribos turi atitikti sistemos slėgį. Manometrai, kurių maksimalios slėgio matavimo ribos iki 0,5 MPa (5 bar), turi turėti skalę, kurios padalos vertė ne didesnė kaip 0,02 MPa (0,2 bar).

49. Manometro matavimo ribos turi būti bent 1,5 karto didesnės už didžiausią leistiną slėgį.

SLĖGIO REGULIATORIUS

50. Slėgio reguliatorius turi palaikyti nuolatinį slėgį sistemoje, siurbliui dirbant vienodais sūkais.

51. Slėgio reguliatorius turi užtikrinti ne didesnę kaip ± 5 proc. slėgio svyravimą, kai sustabdomas ir pakartotinai atnaujinamas tirpalo tiekimas į purkštukus siurbliui dirbant vienodais sūkais.

REZERVUARAS

52. Purkštuvų rezervuarai privalo turėti žymes arba matuoklę patogiam tirpalo lygio stebėjimui.

53. Mažiausia rezervuaro talpa turi būti 200 litrų, o didesnių rezervuarų tūris didėti kas 50 litrų.

54. Purškiant tirpalo lygis rezervuare bei turį nusakančios žymės turi būti aiškiai matomos iš operatoriaus darbo vietos. Rezervuaro talpos skalės padalos vertė turi būti 50 l.

IŠPURŠKIMO NORMA

55. Tirpalo išpurškimo norma turi būti nustatoma pakankamai tiksliai. Ji apibrėžiama kaip tirpalo kiekis, išpurškamas į ploto vienetą (l/ha).

56. Turi būti patikrinta didžiausia ir mažiausia išpurškimo norma (l/ha), kai važiavimo greitis yra 8 km/h.

V. OPERATORIAUS APSAUGA

57. Siekiant išvengti operatoriaus traumų arba sveikatos pakenkimų darbe, purkštuvų konstrukcija turi atitikti LST EN 907 reikalavimus, be to, turi būti laikomasi preparatų naudojimo instrukcijų.

SLĖGIO VIRŠIJIMAS

58. Purkštuvai turi būti sukonstruoti taip, kad nebūtų nutekėjimų, kurie atsiranda dėl didžiausio leistino slėgio laikino viršijimo.

59. Visi purkštuvai, pagal LST EN 907, turi turėti apsauginį vožtuvą siurblio slėgio linijoje.

60. Purkštuvo vamzdžių sistema siurblio slėgio linijoje turi atlaikyti slėgį, ne mažiau kaip 1,5 karto didesnę didžiausiam leistinam slėgiui, kaip numatyta LST EN 907.

PURKŠTUKŲ SIJOS IR VENTILIATORIUS

61. Purkštukų sijos ir ventiliatorius turi būti sukonstruoti pagal LST EN 907 taip, kad darbo metu operatorius galėtų išvengti preparatų poveikio ir traumų.

PREPARATŲ PAVOJUS IR DARBO VIETA

62. Purkštuvai turi būti sukonstruoti taip, kad būtų išvengta preparatų poveikio operatoriui.

63. Purkštuvo valdymo prietaisai turėtų būti lengvai pasiekiami iš operatoriaus darbo vietos.

64. Purkštuvų kontrolės prietaisai ir jų rodmenys turi būti gerai matomi.

65. Rezervuaro užpildymo anga ir kitos purkštuvo dalys turi būti lengvai ir saugiai prieinamos.

66. Purkštuvų konstrukcija turi būti patogiai juos pripildyti tirpalu ir paruošti darbui.

67. Rezervuaro užpildymo angos dydis ir padėtis turi būti patogiai operatoriui. Užpildymo angoje turi būti filtravimo sietas.

68. Purkštuvai, kurių rezervuaro talpa yra didesnė nei 800 l, turi turėti preparatų įpylimo sistemas.

69. Į purkštuvus pilant tirpalą lauke, būtina, kad tos vietos paviršius būtų lygus, tinkamas patogiai išdėstyti preparatų pakuotes, matavimo indus ir kitas naudojamus darbo priemones. Šis reikalavimas nebūtinai, jei purkštuvai turi preparatų įpylimo sistemas.

ASMENS APSAUGOS PRIEMONĖS IR HIGIENA

70. Purkštuvai turi būti sukonstruoti taip, kad būtų patogus naudotis asmens apsaugos ir higienos priemonėmis.

71. Purškimo metu naudojantis asmens apsaugos priemonėmis, neturi kilti pavojaus operatoriui.

72. Vietoje, kur ruošiamas purškimui skirtas tirpalas ir juo užpildomas purkštuvai, reikalingas įspėjantis užrašas lietuvių kalba „Naudokite asmens apsaugos priemones“.

73. Papildomas, lengvai prieinamas švaraus vandens bakelis turi būti pritvirtintas patogioje vietoje prie purkštuvo arba šalia tirpalo ruošimo ir įpylimo vietos.

VI. NAUDOJAMŲ PURKŠTUVŲ TECHNINIŲ APŽIŪRŲ ATLIKIMO TVARKA

PAVARA

74. Pavara turi būti be defektų. Leistini nedideli trūkumai: nežymus pavaros detalių susidėvėjimas, nepakankamas grandinės suteptimas, per mažas diržų įtempimas.

PASTABA. Reikia patikrinti pavaros detales (veleną, grandines, diržines ir krumpliaratines pavaras).

SIURBLYS

75. Siurblio našumas ir sudaromas slėgis turi atitikti purkštuvo technines charakteristikas. Našumo nukrypimai turi būti ne didesni kaip 10 proc.

PASTABA. Matavimai turi būti atlikti pasiekus nominalų našumą ir 0,5 MPa (5 bar) slėgį.

76. Siurblio pulsacijų išlyginimo įtaisas turi veikti gerai.

77. Apsauginis vožtuvas turi dirbti patikimai.

78. Siurblys turi būti sandarus. Leistinas nežymus gedimas: siurblio sandarinimo elementai nežymiai sudrėkę, bet pro juos tirpalas nelaša.

MAIŠIKLIS

79. Siurbliui sukantis nominaliais sūkliais, maišomo tirpalo judėjimas rezervuaro viduje turi būti aiškiai matomas.

PASTABA. Būtina atkreipti dėmesį, kad maišiklis būtų teisingai sumontuotas.

REZERVUARAS

80. Rezervuaras ir užpildymo angos uždarymo dangtis turi būti sandarūs.

81. Rezervuaro užpildymo angoje turi būti filtravimo sietas.

82. Rezervuare turi būti palaikomas nustatytas nekintantis slėgis.

83. Rezervuaras privalo turėti gerai matomą tirpalo lygio skalę. Leistini nežymūs sutrikimai: vamzdis tirpalo lygiui nustatyti rezervuare nėra visiškai skaidrus, plūdė yra vos įžiūrima, žarnos dalinai slepia skalę.

84. Išleidžiant tirpalą iš rezervuaro, turi būti galimybė jį visą surinkti. Leistini nežymūs sutrikimai: sunku valdyti išleidimo čiaupą, nepatogi žarnos padėtis trukdo surinkti tirpalą.

85. Purkštuvo pripildymo įtaisas turi gerai veikti.

86. Pildant rezervuarą, kad tirpalas netekėtų atgal, pripildymo įtaisas privalo turėti atbulinį vožtuvą.

87. Preparatų pakuotės plovimo įtaisas turi gerai veikti.

VALDYMO PULTAS

88. Turi gerai veikti visi slėgio matavimo, valdymo ir kontrolės prietaisai, kaip nurodyta techninėse purkštuvo instrukcijose, ir būti sandarūs.

89. Visi slėgio kontrolės prietaisai nominalių siurblio sūkių dažniu privalo išlaikyti darbinio slėgio stabilumą. Leistinas nežymus trūkumas: slėgio svyravimas ne didesnis kaip $\pm 5\text{proc.}$

PASTABA. Išjungus ir vėl įjungus purškimą slėgis turi būti stabilus.

90. Valdymo pultas turi būti įrengtas taip, kad operatorius dirbdamas galėtų patogiai matyti prietaisus ir valdyti. Leistini nežymūs trūkumai: valdymo ir kontrolės prietaisai įrengti ne visiškai patogiai, tačiau jie veikia gerai.

91. Ventilatorinių purkštuvų valdymo pulte turi būti ir kairės, ir dešinės pusės atskirų sekcijų purškimo išjungimo mygtukas.

92. Manometro skalės ribos turi būti didesnės už nurodytą maksimalų purkštuvo išvystomą slėgį. Manometro skalės padalos vertė, kai purkštuvo išvystomas slėgis iki 0,5 MPa, neturi būti didesnė kaip 0,02 MPa.

93. Manometro korpuso mažiausias skersmuo turi būti 63 mm.

94. Manometro paklaida turi būti ne didesnė kaip $\pm 0,02$ MPa.

95. Kiti įrenginiai, ypač tirpalo išpurškimo normos matuoklis, naudojamas automatiniam valdymui, gali turėti ne didesnę kaip ± 5 proc. matuojamos reikšmės paklaidą. Leistini nežymūs trūkumai: rezervuare tirpalo lygio matuoklio veikimo paklaida yra ne didesnė kaip $\pm 7,5$ proc., išpurškiamo tirpalo kiekio netolygumas ne didesnis kaip ± 10 proc. per 7 sekundes.

PASTABA. Rezervuare tirpalo lygio matuokliai turi būti patikrinti kontrolės prietaisais.

VAMZDYNAS

96. Vamzdžių sistema turi būti sandari ir sukonstruota taip, kad visi purkštukai gautų pakankamą ir tolygų tirpalo kiekį. Leistinas nežymus trūkumas: drėgsta, tačiau nelaša.

PASTABA. Vamzdynai ir sujungimai išbandomi pasiekus įrenginio techninėje instrukcijoje nurodytą leistiną slėgį.

97. Žarnos neturi būti sulenktos arba įtrūkusios.

98. Dirbant žarnos turi būti gerai pritvirtintos, neturi kliūti už purkštuvo dalių ar būti apipurškiamos.

FILTRAI

99. Įsiurbimo ir slėgio vamzdynuose turi būti bent po vieną filtrą, o jų akučių dydis turi atitikti purkštuvų gamintojų nurodymus.

PASTABA. Filtrai turi būti sandarūs ir nesugadinti. Purkštukų filtrai nėra laikomi slėgio vamzdyno filtrais.

100. Išardomo filtro įdėklas turi būti keičiamas.

PURKŠTUKŲ SIJA

101. Sija turi būti tiesi ir visomis kryptimis stabili. Leistinas nežymus trūkumas: nežymios purkštukų sijos deformacijos, neturinčios įtakos purkštukų padėčiai.

102. Sijai, ilgesnei kaip 10 m, turi būti įtaisas ją atlenkti, o po to grąžinti į pradinę padėtį, jei sutinkama kliūtis.

103. Sijoje tarp purkštukų ir purškiamų antgalių turi būti vienodi tarpai. Leistinas nežymus trūkumas: tarpai tarp purkštukų ir purškiamų augalų gali svyruoti ± 10 cm.

PASTABA. Kai purkštukų sija sulankstyta, purkštukų padėtis neturi keistis.

104. Darbo metu purkštuvo dalys negali būti apipurškiamos.

105. Kai purkštuvo darbinis plotis 10 m ir daugiau, sijos galuose turi būti apsaugos kraštiniai purkštukai.

106. Kai sijos sekcijos ilgis didesnis kaip 6 m, turi būti sijų horizontalaus ar vertikalaus sulankstymo įtaisas.

107. Sijos kilnojimo įtaisai turi gerai veikti.

108. Sijos svyravimų slopinimo įtaisai turi gerai veikti.

PURKŠTUKAI

109. Visi purkštukai, jų filtrai ir lašėjimą sulaikantys vožtuvai purkštuve turi būti tarpusavyje suderinti, jų tipai ir dydžiai – nesiskirti.

110. Nutraukus tirpalo tiekimą, pro purkštukus neturi lašėti. Leistinas nežymus trūkumas: ne daugiau kaip iš 10 proc. purkštukų laša tirpalas.

PASTABA. Atidarius ir uždarius tirpalo padavimo sklendę reikia patikrinti, ar pro kiekvieną purkštuką neprateka daugiau kaip 20 lašų per minutę.

111. Purkštukai ant sijos turi būti sumontuoti taip, kad tirpalo lašelius būtų galima paskleisti tolygiai. Lašelių paskleidimo tolygumą nusako jų skersinio pasiskirstymo variacijos koeficientas, kuris, matuojant elektroniniu stalu su loveliais, neturi viršyti 15 proc. Matuojant skersinį pasiskirstymą rankiniu stalu su loveliais ir atžymomis, ant skysčio surinkimo indelių nurodančiomis vidutinę reikšmę, ne daugiau kaip 15 proc. indelių turi rodyti ± 15 proc. nukrypimą nuo vidurkio.

112. Purkštuvai turi būti sukonstruoti taip, kad juos naudojant būtų išvengta pavoingo tirpalo nunešimo pavėjui (ventiliatorius su oro padavimo kanalais, specialūs purkštukai, mažinantys lašelių nunešimą pavėjui, ir kt.)

113. Nesant matavimo stalų su loveliais, išpurškimo tolygumui nustatyti laikinai leidžiama naudoti specialius debitomačius. Jais matuojami visų ant sijos esančių purkštukų našumai. Kiekvieno purkštuko našumo paklaida neturi viršyti ± 5 proc., palyginti su vidurkiu, arba 15 proc., palyginti su nurodomais gamintojo instrukcijose naujų purkštukų našumo duomenimis.

114. Ventiliatorinio purkštovo purkštukų įrenginys turi užtikrinti tolygų tirpalo išpurškimą. Kiekvienas purkštukas turi sudaryti proporcingą purškimo srautą (proporcingą kontūrą, tolygų tirpalo lašelių pasiskirstymą).

115. Ventiliatoriniams sodų purkštuvams išpurškimo tolygumas nustatomas matuojant kiekvieno purkštuko našumą. Jų parodymų paklaida neturi viršyti 10 proc., palyginti su vidurkiu, arba 15 proc., palyginti su nurodomais gamintojo instrukcijose naujų purkštukų našumo duomenimis. Skirtumas tarp našumų kairėje ir dešinėje pusėje gali būti ne didesnis kaip 10 proc.

116. Ventiliatorinių purkštuvų purkštukai (pvz.: purkštukų tipas, dydis) kairėje ir dešinėje pusėje turi būti įrengti simetriškai.

117. Maksimalus slėgio skirtumas tarp purkštukų turi būti ne didesnis kaip 15 proc.

118. Sodų purkštuvuose ventiliatorius turi turėti atskirą įjungimą nuo kitų įtaisų. Išjungimo sankaba, jei ji yra, turi gerai veikti.

119. Ventiliatorinio purkštovo oro nukreipimo įtaisas turi gerai veikti.

120. Ventiliatorinio purkštovo dalys negali būti apipurškiamos tirpalu.

121. Tikrinimo duomenys surašomi į techninės apžiūros suvestinę (2 priedas). Purkštuvams, atitinkantiems šių taisyklių reikalavimus, pratęsimi arba išduodami pažymėjimai.

VII. NAUJŲ IR PERTVARKYTŲ PURKŠTUVŲ TECHNINIO TIKRINIMO TVARKA

122. Nauji ir pertvarkyti purkštuvai tikrinami remiantis Lietuvos Respublikos atitikties įvertinimo įstatymu (Žin., 1998, Nr. 92 – 2542) ir šių taisyklių 74-78, 96-98, 101-120 punktais.

123. Užsienio valstybių išduoti atitikties įvertinimo dokumentai įvežamiems purkštuvams pripažįstami tarptautinių sutarčių nustatyta tvarka.

124. Tikrinimo duomenys surašomi į techninio tikrinimo suvestinę (3 priedas).

125. Purkštuvams, atitinkantiems šių taisyklių reikalavimus, išduodami arba pratęsimi pažymėjimai.

VIII. KONTROLĖ

126. Valstybiniai augalų apsaugos inspektoriai kontroliuoja, ar savininkas laikosi šių taisyklių reikalavimų.

IX. ATSAKOMYBĖ

127. Už taisyklių nevykdymą fiziniai ir juridiniai asmenys traukiami atsakomybėn Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

PURKŠTUVO PAŽYMĖJIMAS

Gamintojas.....
Modelis
Pagaminimo metai
Techniniai duomenys
 Nominali rezervuaro talpa
 Siurblio tipas
 Purškimo sijos plotis
 Sekcijų skaičius

Purkštovo tipas ☐ pakabinamas ☐ prikabinamas ☐ uždedamas ☐ savaeigis

☐ Naujas techniškai patikrintas Valstybinėje mašinų bandymų stotyje
☐ Naudotas

Techninės apžiūros data	Kitos techninės apžiūros data	Spaudas ir parašas

SAVININKAS

(Vardas, pavardė)

(Asmens kodas)

(Adresas)

IŠDAVĖ

(Įstaigos pavadinimas)

(Pareigos, vardas, pavardė)

Data

A. V.

Parašas

Purkštuvų tikrinimo taisyklių
2 priedas

(Tikrinanti institucija)

NAUDOTŲ PURKŠTUVŲ TECHNINIO TIKRINIMO SUVESTINĖ

(Data) _____ Nr. _____

(Vieta) _____

☐ Pirmas patikrinimas

☐ Pakartotinis patikrinimas

Gamintojas:..... Modelis:

Pagaminimo metai..... Purkštovo Nr..... Tipas: ☐ pakabinamas ☐ prikabinamas ☐ uždedamas ☐ savaeigis

Tikrinimo rezultatai									
☐ Be trūkumų ☐ Trūkumai maži ☐ Trūkumai dideli									
Tikrinamas mazgas	Techniniai duomenys	Tikrinamas parametras	Maži trūkumai	Be trūkumų	Trūkumai pašalinti	Tikrinamas parametras	Maži trūkumai	Be trūkumų	Trūkumai pašalinti
1. Pavara 2. Siurblys	☐ stūmoklinis ☐ kitoks ☐ membraninis l/min bar.	74. Veikimas 75. Našumas 77. Apsauginis vožtuvas	☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	76. Pulsavimas 78. Sandarumas	☐ ☐	☐ ☐	☐ ☐
3. Maišiklis	☐ mechaninis ☐ hidraulinis	79. Cirkuliacija		☐	☐				
4. Rezervuaras	Talpa l	80. Sandarus 82. Slėgio išlyginimas 84. Išleidimas 86. Pripildymo įtaiso atbulinis vožtuvas	☐ *	☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐	81. Angos sietas 83. Lygio skalė 85. Pripildymo įtaisas 87. Taros plovimo įtaisas	☐ * *	☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐
5. Valdymo pultas		88. Veikimas 90.	☐	☐	☐	89. Slėgio	☐	☐	☐

		Patogus valdymas 92. Manometro skalė ir padalos vertė 94. Manometro tikslumas	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	stabilumas 91. Atskiras kairės ir dešinės pusės išjungimas* * 93. Mano- metro skersmuo 95. Kiti įrenginiai (išpurškimo našumo automatinis valdymas)	*	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
6. Vamzdynas		96. Sandarumas 98. Pritvirtinimas		☐ ☐	☐ ☐	97. Žarnų lenkimo ir susidėvėjimo vietos	☐	☐	☐
7. Filtrai		99. Būtinai filtrai ir jų akučių dydžiai	☐	☐	☐	100. Išardomų filtrų būklė	☐	☐	☐
8. Purkštukų sija	Darbinis plotis m Atstumas tarp purkštukų cm Sekcijų skaičius vnt.	101. Stabilumas 103. Sijos aukščio stabilumas 105. Apsaugos sijos galuose 107. Sijos kilnojimo įtaisas	☐ ☐ *	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	102. Atsilenkimo apsauginis įtaisas 104. Purkštuvo dalių apipurškimas 106. Sijos sulankstymo įtaisas 108. Svyravimų slopinimo įtaisas	☐ ☐ * *	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
9. Purkštukai	Skaičius vnt. Žymėjimas Gamintojas	109. Tipo ir dydžio vienodumas 111. Skersinis lašelių		☐	☐	110. Uždarymo vožtuvų	☐	☐	☐

		pasiskirstymas 113. Išpurškimo netolygumas***	☐	☐	☐	sandarumas 112. Priemonės, apsaugančios lašelių nunešimą pavėjui	*	☐	☐
10. Lašelių paskirs-tymas **		114. Purškiamo srauto kokybė 116. Purkštukų našumai kairėje ir dešinėje pusėse	☐	☐	☐	115. Purkštukų našumų nukrypimai 117. Diferencijuota s slėgis skysčio padavimo vietoje	☐	☐	☐
11. Ventilatorius* *	Sūkių dažnis min ⁻¹	118. Išjungimas 120. Lašėjimas	☐	☐	☐	119. Oro deflektorius	☐	☐	☐

* jeigu yra purkštuve

** galioja ventilatoriniams purkštuvams

*** galioja, kai nėra skersinio lašelių pasiskirstymo nustatymo prietaiso

Tikrino

(Pareigos)

(Parašas)

(Vardas, pavardė)

Su aktu susipažinau ir vieną egzempliorių gavau

Purkštuvo savininkas

(Parašas)

(Vardas, pavardė)

(Data)

Purkštuvų tikrinimo taisyklių
3 priedas

(Tikrinanti institucija)

NAUJŲ IR PERTVARKYTŲ PURKŠTUVŲ TECHNINIO TIKRINIMO SUVESTINĖ

_____ Nr. _____
(Data)

_____ (Vieta)

☐ Pirmas patikrinimas

☐ Pakartotinis patikrinimas

Gamintojas:..... Modelis:

Pagaminimo metai..... Purkštovo Nr..... Tipas: ☐ pakabinamas ☐ prikabinamas ☐ uždedamas ☐ savaeigis

PASTABOS (atlikti pakeitimai, pakeistos dalys ir pan.):									
Tikrinimo rezultatai									
☐ Be trūkumų ☐ Trūkumai maži ☐ Trūkumai dideli									
Tikrinamas mazgas	Techniniai duomenys	Tikrinamas parametras	Maži trūkumai	Be trūkumų	Trūkumai pašalinti	Tikrinamas parametras	Maži trūkumai	Be trūkumų	Trūkumai pašalinti
1. Pavara		74. Veikimas	☐	☐	☐		☐	☐	☐
2. Siurblys	☐ įstūmoklinis ☐ kitoks	75. Našumas		☐	☐	76. Pulsavimas		☐	☐
	☐ membraninis l/min. bar.	77. Apsauginis vožtuvas		☐	☐	78. Sandarumas	☐	☐	☐
6. Vamzdynas		96. Sandarumas 98. Pritvirtinimas		☐ ☐	☐ ☐	97. Žarnų lenkimo ir susidėvėjimo vietos	☐	☐	☐
8. Purkštukų sija	Darbinis plotis m Atstumas tarp purkštukų cm Sekių skaičius vnt.	101. Stabilumas 103. Sijos aukščio stabilumas 105. Apsaugos	☐	☐ ☐	☐ ☐	102. Atsilenkimo apsauginis įtaisas 104.	☐	☐	☐

		sijos galuose 107. Sijos kilnojimo įtaisas	☐	☐	☐	Purkštuvo dalių apipurškimas 106. Sijos sulankstymo įtaisas 108. Svyravimų slopinimo įtaisas	☐	☐	☐
			*	☐	☐		*	☐	☐
							*	☐	☐
9. Purkštukai	Skaičius vnt. Žymėjimas Gamintojas	109. Tipo ir dydžio vienodumas 111. Skersinis lašelių pasiskirstymas (jei nesertifikuotas VMBS) 113. Išpurškimo netolygumas***	☐	☐	☐	110. Uždarymo vožtuvų sandarumas 112. Priemonės, apsaugančios lašelių nunešimą pavėjui	☐ *	☐	☐
			☐	☐	☐			☐	☐
10. Lašelių paskirstymas **		114. Purškiamo srauto kokybė 116. Purkštukų našumai kairėje ir dešinėje pusėse	☐	☐	☐	115. Purkštukų našumų nukrypimai 117. Diferencijuotas slėgis skysčio padavimo vietoje	☐	☐	☐
			☐	☐	☐		☐	☐	☐
11. Ventilatorius**	Sūkių dažnis min. ⁻¹	118. Išjungimas 119. Lašėjimas	☐	☐	☐	119. Oro deflektorius	☐	☐	☐
			☐	☐	☐				

* jeigu yra purkštuve

** galioja ventilatoriniams purkštuvams

*** galioja, kai nėra skersinio lašelių pasiskirstymo nustatymo prietaiso

Tikrino

(Pareigos)

(Parašas)

(Vardas, pavardė)

Su aktu susipažinau ir vieną egzempliorių gavau

Purkštuvo savininkas

(Data)

(Parašas)

(Vardas, pavardė)